

Tage Wilhelms prædiken 17. søndag efter trinitatis

Taler

Tage Møller Wilhelm
Præst

Dato

15. september 1940

Sted

Gosmer Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 2, vers 14-17

1 Vi tror paa Jesus Kristus

"Og da han gik forbi, saa han Levi, Alfæus' søn sidde ved toldboden, og han siger til ham: Følg mig! Og han stod op og fulgte ham. Og det skete, at han sad
5 til bords i hans hus, og mange toldere og syndere sad til bords med Jesus og hans disciple; thi de var mange. Og der fulgte ogsaa nogle skriftkloge af farisæerne med ham, og da de saa, at han spiste med toldere og syndere, sagde de til hans disciple: Han spiser og drikker med toldere og syndere! Og da Jesus hørte det,
10 siger han til dem: De raske trænger ikke til læge, men de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere." (Mk.2,14-17.)

Naar vi idag kommer sammen til høstgudstjeneste, tror jeg, at dybere og stærkere end glæden over høsten er følelsen af usikkerhed overfor hvad fremtiden skal bringe, af angst for alt det der truende omgiver os. Hvad hjælper
15 en god høst, naar verden staar i brand! Og denne angst er ikke blot, eller først og fremmest en angst for, hvad vi materielt skal komme til at lide, for nød, sult, delvis ødelæggelse; men det er samtidig en angst for noget aandeligt: for hvad det danske folk skal blive til; om vi, mens tid er, vil faa lært det, vi skal lære af det som sker.

20

Vi er - eller burde i hvert fald være det - blevet revet ud af vores trygge ro og veltilfredshed. Den gamle verden, hvor alt var saa hyggeligt og ligetil, er gaet i skred for os. Nu er der saa meget, der staar paa spil - og vi formaar slet ingenting.

25

Og saadan er maaske ogsaa for mange deres gudstro gaet i skred for dem. Selvom de maaske næppe nok tør gøre sig det klart, er de kommet til at tvivle

paa Guds godhed.

30

Under "normale" forhold, "i gamle dage" var det saa let at tro paa, at Gud er god, syntes de. Det kunde de ligesom se for sig. Naar de tænkte paa al den godhed og skønhed, vi møder i livet, tænkte paa, hvor godt Gud sørger for os - sagde det saa ikke alt sammen: saa god er Gud! Det var ogsaa høsten dem et ligefremt og
35 tydeligt bevis paa: at Gud er vores "kære fader, saa mild, saa rig, saa rund."

Men nu er en lille tvivl begyndt at røre paa sig - eller maaske en nagende og fortærende angst: bliver Gud ikke borte i alt det som sker? Er det ikke noget snak, den smukke tale om Gud og hans godhed? Alle de rædsler, vi hører om,
40 hvordan rimer de sig sammen med Guds godhed? Og selvom vi mennesker jo nok selv maa tage skylden for krigen, saa tillader Gud dog at det sker! Eller epidemierne, som vel ogsaa denne gang vil følge i krigens spor; eller jordskælvene; eller kattens leg med musen - naar tanken først faar fat i den ene ende, bliver vi aldrig færdige. Først og sidst er der jo døden, ødelæggelsen, som
45 det hele ender i.

Saadan taler livet om mangt og meget, baade godt og ondt, baade skønt og forfærdeligt; det er et broget kor af røster, der møder os dér. Men vi har jo alle saa let ved at glemme det onde, naar vi har det lidt paa afstand; og naar livet
50 synes os lyst og lykkeligt - eller dog fredeligt og trygt - saa har de fleste saa let ved at tro, at Gud er god. Men nu, hvor ødelæggelsen og ondskaaben stiger fra dag til dag, er der vist mange, der synes, at Gud bliver borte, at de ikke véd, om de tør tro paa hans godhed og naade.

Saa kan de trange tider, vi nu gennemlever, maaske i hvert fald føre det gode med sig, at vi af dem kan lære, at der er kun een grund til at tro, at Gud er god: at Jesus Kristus har sagt det. Det hjælper ikke at spørge livet til raads, for det taler jo nok om godhed og skønhed - men ogsaa om ondskaab og vold. Og det hjælper ikke at spørge vores egen følelse eller oplevelse til raads - saadan som man kan
60 høre mennesker sige: vi har følt og oplevet, at Gud er god; derfor tror vi - for vi ser jo netop i vore dage, hvor let menneskers følelser lader sig bedrage og vildlede: det er da ogsaa noget af det, vi kan lære af den tid, vi lever i. Og det hjælper ikke at spørge vore tanker til raads; for vore tanker staar jo netop forvirrede og hjælpeløse overfor det som sker.

65

(Lad det i parentes være sagt, at det betyder ikke, at vi ikke skal bruge vores

fornuft og vore tanker, saa godt vi kan; men det betyder, at vi ikke dér kan finde svar paa vores spørgsmaal efter Gud.)

70

Der er kun een, der kan give svar: Jesus Kristus. Der er kun eet, der kan hjælpe os i vores nød: at tro paa hans ord. Hvordan vi kommer til denne tro, vil vi ikke tale om idag - men det er virkelig saadan, at det eneste, der kan bære i livets storm, er hans ord. Derfor er det heller ikke meningsløst og gammeldags, at den kristne kirke stadig taler om ham og samles om hans ord; for det er alene i ham, vi møder Gud. Alt afhænger af ham, af at det ord, han har talt, er sandhed. Hvis det ikke er det, er vi alene, hvor godt vi saa end har det; men er det sandhed, er Gud jo hos os, naar vi samles om Kristus, i troen paa hans ord - hvad enten vi saa "føler" det eller ej, og hvad enten tiderne er strenge eller ej. Det er kristen tro: at tro, at Gud er mig naadig, at ogsaa jeg har del i Guds naade - ene og alene fordi Kristus, fordi den kristne kirke siger det til mig.

80

Og denne tro rokkes ikke af tunge tider, for den bygger jo slet ikke paa tiderne, paa hvad jeg ser og hører omkring mig - men den bygger paa Kristi ord.

85

Og den rokkes heller ikke af synd og død, af alt det som samvittigheden - med rette - kan anklage mig for. For i evangeliet til idag siger Kristus jo ogsaa, hvordan Guds naade ser ud, hvordan den er beskaffen, hvor overraskende den er: "De raske trænger ikke til læge, men de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere."

90

Det er jo saadan, at naar vi skal gøre os vore egne tanker om Gud og hans naade, saa bliver det altid til noget med, at vi skal være saadan og saadan for at faa del i Guds naade, saa og saa gode, ædle og retfærdige. Grænsen kan de forskellige mennesker sætte mange forskellige steder - og vi skal jo nok sørge for at faa den sat saadan, at vi selv kommer paa den rigtige side - men en grænse sætter vi altsaa dog et eller andet sted.

95

Men Kristus siger: jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige; og det er ramme alvor, naar han siger saadan; det er ikke de "gode borgere", "de omvendte", de der har en god samvittighed, de ædle og fremadstræbende idealister - d. v. s. alle dem, der paa en eller anden maade har faaet orden i deres liv og deres gudsforhold - han vender sig til. Men det er til synderne.

100

Og dermed vender Kristus sig jo i virkeligheden til os alle, fordi han ikke vender

105

sig til det særlige hos os mennesker - vore smaa fortrin, som vi hver for sig er saa stolte af og kæler lidt for; alt det har han kun spot tilovers for - men til det, hvori vi alle er fælles: at vi er syndere.

110

Men netop derfor har han ogsaa magt og myndighed til at sige det til os alle, som han sagde det til Levi og som han i evangeliet til idag siger det til os alle: følg mig; og han er i virkeligheden den eneste, der har denne magt.

115 Hvori det nu bestaar: at følge ham, kan der ikke gives ydre regler for.

Det bestaar ikke først og fremmest, ja vel endda kun i de sjældneste tilfælde i noget ydre: at forlade hjem og gerning. Det betød det for Levi, og det kan det vel ogsaa betyde for andre. Men det gælder vel kun for de færreste og i særlige tilfælde.

120

Naar han siger: følg mig, skal vi heller ikke tænke paa noget moralsk: at blive bedre mennesker, at aflægge en og anden synd. Det skal vi jo nok gøre, ogsaa som kristne, og det var kun at ønske, at vi gjorde det meget bedre, end vi gør det - men dette: at leve med en vaagen samvittighed, at gøre det rette og øve godt, er da noget vi skal gøre, hvad enten vi er kristne eller ej. Ogsaa de, der ikke tror paa Kristus og ikke har noget forhold til kirke og kristendom, er jo forpligtet til at følge deres samvittighed - og en hel del af dem gør det betydelig bedre end de fleste kristne!

130

Men Kristus var ikke morallærer, men frelser, og hans ord: følg mig, betyder derfor først og fremmest, at vi skal holde os til ham, søge hjælp og frelse hos ham, saa vi ikke stoler paa vore egne gerninger, men paa hans ord alene. Vi skal forlade vore egne selvkloge tanker om Gud og vore egne selvvalgte veje til Gud og blive Kristi disciple, d. v. s. lære af ham og lade os frelse af ham.

135

Vi skal af ham lære, hvad synd er, saa det ikke bare bliver et tomt og ligegyldigt ord, men det virkeligste og sandeste, der er at sige om os; vi skal finde vores plads i det samfund af syndere, som den kristne menighed er eller da burde være. Og vi skal lære at tage vores tilflugt til og stole alene paa hans ord om syndernes forladelse. Det er hvad der ligger i ordet: følg mig.

140

Og han har ret til at sige det, fordi han er den eneste, der kan vejlede os til sandheden og give os samfund med Gud; og fordi han henvender sig til os alle,

saa vi kun kommer udenfor, hvis vi i selvretfærdighed og hovmod, eller
ligegyldighed og dovenskab, holder os for gode til at bøje os for hans ord - en
fristelse vi unægtelig hele tiden falder for.

150 Det hele om evangeliet til idag og om vort liv, er sandt og ægte sagt i et par
verslinjer, vi om lidt skal synge:

mig hjertet gøres bange
for mine synder mange;

155 dog Jesus er min trøst. (nr. 613).

Kilde

tidehverv.dk

160 **Kildetype**

Digitalt manuskript

Tags

17. søndag efter trinitatis, Anden Verdenskrig, Anden tekstrække, Danmarks besættelse 1940-1945,
Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Tidehverv

165 **URI**

<https://www.dansketaler.dk/tale/tage-wilhelms-praediken-17-sondag-efter-trinitatis>

170

175

180